

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ІННОВАЦІЙНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ, СПОРТІ, ТЕРАПІЇ ТА
РЕАБІЛІТАЦІЇ**

Матеріали

**VII Всеукраїнської електронної конференції
з міжнародною участю**

31 травня 2024 р.

Київ, Україна

УДК 796: 004+615.83 (063)

ББК 75.153+3297 Я431

I-67

Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, терапії та реабілітації: Матеріали VII Всеукраїнської електронної конференції з міжнародною участю (Київ, 31 травня 2024 р.) / ред. О. А. Шинкарук. – К.: НУФВСУ, 2024. – 191 с.

Редакційна колегія:

<i>Бишевец Н.Г.</i>	к.пед.н., доцент
<i>Лисенко О.М.</i>	д.б.н., професор
<i>Сергієнко К.М.</i>	к.фіз.вих., доцент
<i>Шинкарук О.А.</i>	д.фіз. вих., професор
<i>Хмельницька І.В.</i>	к.фіз.вих., доцент
<i>Яковенко О.О.</i>	к.фіз.вих., доцент

Збірник містить наукові статті учасників VII Всеукраїнської електронної конференції з міжнародною участю **«Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, терапії та реабілітації»**. Розглянуто актуальні питання використання сучасних інноваційних та інформаційних технологій в системі підготовки спортсменів, фізичному вихованні різних груп населення, оздоровчо-руховій діяльності, адаптивному фізичному вихованні та фізичній реабілітації, спортивній медицині та ерготерапії. Висвітлено сучасні інформаційні технології в системі підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту, розвиток кіберспорту в світі та Україні.

Надані матеріали пройшли рецензування і представлені в авторській редакції.

© Національний університет фізичного виховання і спорту України, 2024

Здійснене дослідження доводить, що війна в країні чинить негативний вплив на психофізіологічні показники здобувачів вищої освіти. При цьому на противагу студентам, студентки важче пристосовуються до дії військового стресогенного чинника.

Ми припускаємо, що одним із пояснень отриманих результатів може бути їхня знижена рухова активність. Проте остаточні висновки потребують подальших наукових розвідок.

1. Andrieieva O, Byshevets N, Kashuba V, Hakman A, Grygus I. Changes in physical activity indicators of Ukrainian students in the conditions of distance education. *Physical Rehabilitation and Recreational Health Technologies*. 2023;8(2):75—81. URL: [https://doi.org/10.15391/prrht.2023-8\(2\).01](https://doi.org/10.15391/prrht.2023-8(2).01).

2. Anjum G, Aziz M, Hamid HK. Life and mental health in a limbo of the Ukraine war: How can helpers assist civilians, asylum seekers, and refugees affected by the war? *Frontiers in Psychology*. 2023;14. URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1129299>.

3. Byshevets N, Andrieieva O, Pasichniak L, Goncharova N, Yarmak O, Zakharina E, Blystiv T. Evaluation of emotional disorder risk in students with low physical activity levels under stressful conditions. *Journal of Physical Education and Sport*. 2024;24(4):894-904. URL: <https://doi.org/10.7752/jpes.2024.04102>.

4. Byshevets N, Andrieieva O, Dutchak M, Shynkaruk O, Dmytriv R, Zakharina I, Serhiienko K, Hres M. The Influence of Physical Activity on Stress-associated Conditions in Higher Education Students. *Physical Education Theory and Methodology*. 2024;24(2):245–253. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2024.2.08>.

ВИКОРИСТАННЯ ChatGPT ПРИ ВИКЛАДАННІ ЦИКЛУ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН З УРАХУВАННЯМ ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ МАЙБУТНІМ ФАХІВЦЯМ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

Лимар Л.В., Кучеренко І.І.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

Вступ. Інтеграція сучасних технологій в освіті сприяє підвищенню якості та ефективності навчання. Одним із інноваційних інструментів є генеративний штучний інтелект, представлений ChatGPT, який може надати студентам, що навчаються за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація», нові можливості у вивченні гуманітарних навчальних дисциплін з урахуванням їх особливостей та напрямку підготовки (українська мова за професійним спрямуванням, іноземна мова за професійним спрямуванням, філософія, історія України, деонтологія, етика, психологія, педагогіка тощо).

Гуманітарні навчальні дисципліни відіграють важливу роль у формуванні як професійної компетентності так і цілісної особистості фахівця напрямку «Терапія та реабілітація». Особливо актуальним дане питання постає в Україні після 22.02.2024, оскільки підготовка якісних фахівців вищезазначеного напрямку є інтересом держави в цілому. Формування компетентностей протягом вивчення циклу гуманітарних дисциплін сприяє розвитку емпатії, комунікативних навичок та соціальної відповідальності, що є невід’ємними компонентами ефективної взаємодії з пацієнтами. Такі дисципліни, як етика, психологія, історія медицини, комунікація та деонтологія, допомагають майбутнім бакалаврам та магістрам терапії та реабілітації глибше розуміти соціальні, культурні та психологічні аспекти своєї професії.

Мета роботи – визначити основні напрямки використання ChatGPT в процесі підготовки до занять майбутнім бакалаврам та магістрам терапії та реабілітації.

Методи дослідження – описовий, узагальнення педагогічного досвіду.

Результати дослідження. Підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» в НМУ імені О.О. Богомольця здійснюється на бакалаврському

та магістерському рівнях вищої освіти, та має спектр дисциплін що формують компетентних фахівців зазначеного напрямку. Використання інноваційних методів та засобів навчання є обов'язковою складовою. Тож, сучасні засоби формування цифрових та фахових компетентностей знаходять своє застосування. Створений на базі штучного інтелекту ChatGPT становить унікальний інструмент для ефективного навчання. Звісно, даний високоефективний інструмент варто використовувати в навчанні як науково-педагогічним працівникам так і здобувачам вищої освіти з дотриманням всіх норм академічної доброчесності.

На підставі власного досвіду викладання та використання ChatGPT при роботі з здобувачами вищої освіти за спеціальністю «Терапія та реабілітація», було визначено основні напрямки використання ChatGPT: сприяння інтерактивності, персоналізація підходу, розвиток критичного мислення, формування цифрової компетентності науково-педагогічних працівників та здобувачів.

Даний інструмент може сприяти інтерактивності, коли ChatGPT може виконувати роль «асистента викладача», підбираючи корисні посилання та додаткові матеріали з обраної тематики чи запиту, таким чином всі учасники навчального процесу заощаджують власний час для пошуку джерел інформації. ChatGPT становить чудову альтернативу бібліотечному матеріалу, проте, відомості, надані програмою іноді бувають некоректними, тож потребують додаткового обґрунтування чи підтвердження.

ChatGPT обумовлює персоналізований підхід до навчання студентів, коли кожен студент, сформулювавши свої потреби, проблеми в навчанні, тип мислення, може отримати рекомендації та матеріали з урахуванням власного рівня знань та інтересів.

Використання ChatGPT при навчанні здобувачами вищої освіти за спеціальністю «Терапія та реабілітація», сприятиме розвитку критичного мислення у студентів. Даний чат можна використовувати при створенні клінічних сценаріїв для симуляційного навчання чи відпрацювання комунікативних навичок з обраного напрямку. Завдяки застосуванню даного інструменту в багатьох країнах є змога отримати інформацію з іншомовних джерел з різних, часом дуже вузькоспеціалізованих напрямків чи випадків. Тож, обговорення складних етичних ситуацій, аналіз історичних випадків та симуляційне навчання можуть бути реалізовані за допомогою ChatGPT.

Використання ChatGPT дозволяє адаптувати викладання гуманітарних дисциплін відповідно до специфіки реабілітації. Наприклад, ChatGPT може допомогти студентам розібратися в нюансах етичних стандартів під час роботи з особами з обмеженими можливостями, пояснюючи принципи автономії, благодійності та справедливості. Комплекс завдань, починаючи від пояснення принципів, до створення ChatGPT кейсів з коректною та некоректною лінією поведінки студентів при роботі з особами з обмеженими можливостями, сприятиме розширенню компетентності майбутніх фахівців. Інтерактивний діалог про психологічні аспекти лікування та реабілітації можуть допомогти студентам зрозуміти переживання пацієнтів, що сприятиме підвищенню якості комунікації та ефективності реабілітаційних заходів. ChatGPT може проводити віртуальні екскурсії в історію медичної реабілітації, підкреслюючи розвиток професії та важливі історичні події.

Студенти можуть застосовувати ChatGPT для підготовки до занять, написання рефератів та отримання зворотного зв'язку, проте, застосування має бути коректним, та без порушення норм академічної доброчесності. ChatGPT може слугувати платформою для групових обговорень та розв'язання кейсів.

Враховуючи, що програми та чати на базі штучного інтелекту постійно самовдосконалюються та мають оновлення (додаткові функції, тощо), а літератури чи інструкції з даного напрямку недостатньо, то всі учасники навчального процесу проходять етап самонавчання з застосування даного інструменту. Таким чином, вдосконалюються як фахові так і цифрові компетентності.

Висновок. Отже, використання ChatGPT при вивченні здобувачами вищої освіти за спеціальністю «Терапія та реабілітація» циклу гуманітарних дисциплін відкриває нові можливості в організації подачі навчального матеріалу. Інтеграція цього інструменту здатна підвищити якість навчання, забезпечуючи персоналізований підхід та сприяючи розвитку

критичного мислення у студентів з урахуванням специфіки реабілітації. Виникає етичне питання, адже в межах компетентнісного навчання, студенти-реабілітологи мають формувати цикл психологічних якостей (емпатія, афіліація, комунікативна толерантність), які обумовлені соціальною природою. Чи зможе система штучного інтелекту навчити студентів почуттям, і чи можливо навчити відчувати із застосуванням штучного інтелекту? На це досить риторичне питання немає відповіді. Проте, безперечно, система може допомогти в пошуку інформації, її опрацюванні, допомогти з освоєнням алгоритмів поведінки та коректним правилам, яких мають дотримуватись здобувачі освіти в майбутній професійній діяльності.

ІНОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Магльований А.В., Хомишин В.П., Кравець Х.П., Іваночко О.Ю.
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького

Вступ. В епоху високотехнологічного інформаційного суспільства, де людський потенціал, освіта відіграють ключову роль в економічному та соціальному прогресі, впровадження інформаційних технологій в освітній процес не лише підвищує ефективність навчання, а й сприяє посиленню мотивації до рухової активності, що в свою чергу покращує якість життя та сприяє фізичному розвитку і самовдосконаленню [1].

Мета роботи. Визначити важливі та найбільш перспективні напрямки використання інформаційних технологій на заняттях з фізичного виховання в ЗВО.

Методи дослідження. Теоретичний аналіз, який включав аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури.

Результати дослідження та їх обговорення. Система фізичного виховання спрямована на збереження здоров'я, розвитку творчого потенціалу людини, її життєдіяльності у існуючих соціальних умовах [2]. Інновація як процес означає часткову або масштабну зміну стану системи і відповідної діяльності, процес створення нового продукту. Аналіз науково-методичної літератури продемонстрував, що до найбільш важливих напрямків використання інформаційних технологій на заняттях з фізичного виховання є: експрес-аналіз параметрів рухової активності, моделювання основних форм рухів, пошуку найбільш перспективних варіантів побудови рухових дій, використання тренажерів та пристроїв, що діють з урахуванням реальної (індивідуалізованої) рухової навички, вдосконалення системи підготовки студентів.

Інновації класифікують наступним чином: за ступенем новизни; модифікації; за об'єктом використання; за причиною виникнення; за ефективністю провадження. Інновації співвідносять за такими ознаками: актуальність; стабільність; ефективність оптимальність; змінюваність [3,4].

Висновок. Сучасні дослідження доводять, що використання інноваційних технологій сприяють кращій інтеграції студентів в учбовий процес в умовах навчання в ЗВО, покращують їх фізичну підготовленість. Новітні розробки відкривають нові можливості, дозволяючи досягати позитивних результатів,

1. Голованова Н, Фокіна Є. Інформаційні технології у фізичній культурі і спорті. В: Мат. І Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії». К.: НУФВСУ, 2018. С. 108-109.

2. Mahlovanu AV, Grygus IM, Kuninets OB. Management of mental and physical capacity indexes by the system of purposeful application of facilities of physical education and sport. Baltija Publishing, Valdeku str. 62-156, Riga, Latvia, 2023, P. 139-157. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-280-7-7>.